

Брюксел, 2.5.2017 г.
COM(2017) 257 final

2017/0087 (COD)

Пакет във връзка със спазването

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за определяне на условията и процедурата, за да може Комисията да отправя искания към предприятия и обединения от предприятия да представят информация във връзка с вътрешния пазар и свързани области

{SWD(2017) 215 final}

{SWD(2017) 216 final}

{SWD(2017) 217 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Европа е най-големият единен пазар¹ в света, където гражданите и предприятията се ползват от правото да работят, учат, пътуват и извършват стопански дейности, включително трансгранични доставки на стоки и услуги. Всичко това е придружено от гаранции за здравето и безопасността и защитата на околната среда и потребителите, които са осигурени от законодателството на ЕС. За да могат гражданите и предприятията да се възползват в пълна степен от тези права и за да се гарантира, че те вдъхват доверие в единния пазар, е от основно значение да се спазват правилата на ЕС. Поради това в съобщението си *Осъвременяване на единния пазар: повече възможности за гражданите и предприятията* Комисията съобщи, че ще изготви стратегия за интелигентно прилагане на разпоредбите. Тази стратегия следва *цялостен подход, който в съответствие с подхода за по-добро законотворчество обхваща всички етапи от процеса на вземане на решения — от разработването на политиката, през нейното прилагане, до информирането. Това означава аспектите на оценката и спазването да се интегрират по-добре при разработването на политиката, на държавите членки да се оказва по-добро съдействие и да се дават по-ясни насоки при прилагането на разпоредбите относно единния пазар. Необходимо е да се формулира по-последователна и по-ефективна политика на правоприлагане, насочена към подобряване на цялостното спазване както на разпоредбите относно единния пазар, така и на законодателството на ЕС като цяло*².

Една от трудностите при осигуряване на спазването на правилата за вътрешния пазар е своевременният достъп до надеждни данни. Поради това Комисията съобщи, че *Тя ще предложи регулаторна инициатива, позволяваща ѝ да събира надеждна информация пряко от избрани участници на пазара, с цел да се запази и да се подобри функционирането на единния пазар*³.

В същия дух в съобщението си *Право на ЕС: по-добри резултати чрез по-добро прилагане*, Комисията изтъкна значението на солидна и ефикасна система на правоприлагане и подчерта, че правоприлагането подкрепя и допълва реализирането на приоритетите на политиките. Тя поясни, че *настоящата политика по правоприлагане включва наблюдение на начина, по който правото на ЕС се прилага и изпълнява, решаване на проблеми с държавите членки с цел да се коригират всякакви възможни нарушения на законодателството и откриване на процедура за установяване на неизпълнение на задължения, когато това е целесъобразно*⁴. Въпреки това все още има какво да се направи за правилното и пълното прилагане на правото на ЕС. Поради това Комисията предложи серия от мерки за укрепване на системата на правоприлагане в интерес на гражданите и предприятията и за да се гарантира, че правата им се спазват в рамките на единния пазар. *Ефективното прилагане на правилата на ЕС [...] е от значение за европейците и ги засяга всекидневно.*

¹ В настоящия обяснителен меморандум понятията „единен пазар“ и „вътрешен пазар“ се взаимнозаменяем.

² COM(2015)550, 28.10.2015 г., стр. 16

³ Пак там, стр. 17.

⁴ C(2016)8600, ОВ С 18, 19.1.2017 г., стр. 10.

В някои конкретни случаи е необходим достъп до надеждна информация във връзка с поведението на пазарните субекти поради прилагането на правилата за вътрешния пазар, и по-специално пазарната информация относно частните предприятия. С настоящото предложение не се цели да се създават нови правоприлагащи правомощия за Комисията, като например преследването на нарушенията на правото на Съюза в областта на вътрешния пазар от страна на отделни пазарни субекти. С настоящия регламент се цели да се подпомогне Комисията при наблюдение и прилагане на правилата за вътрешния пазар, като ѝ се даде възможност да получава своевременно цялостна и надеждна количествена и качествена информация от избрани пазарни участници чрез конкретно адресирани искания за информация. С настоящия регламент ще се подпомогне Комисията да гарантира, че правата на гражданите и предприятията в рамките на единния пазар се спазват и ще се допринесе за укрепване на сътрудничеството с държавите членки. Също така това *ще ѝ помогне да предлага подобрения, когато при оценката се констатира, че недостатъците по отношение на спазването се дължат на пропуски в съответното секторно законодателство*⁵. Настоящият регламент е предназначен за конкретни случаи, когато ползите от бързо и прецизно правоприлагане ясно надхвърлят тежестта и разходите за засегнатите предприятия или обединения от предприятия.

Този нов инструмент ще се използва в области, където ЕС може да постигне отчетливи резултати, които са от най-голямо значение за гражданите и предприятията. С по-ефикасни правоприлагащи инструменти ЕС ще бъде в състояние да действа и да осигури пълно спазване по по-бърз и по-ефективен начин в сферите, които счита за приоритетни.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложението отговаря на разпоредбите на член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), в който като една от основните цели на ЕС се определя установяването на вътрешен пазар в сътрудничество с държавите членки. То съответства също така на член 26 от ДЕС, който оправомощава ЕС да приема мерки, за да се гарантира доброто функциониране на вътрешния пазар, и на член 17 от същия договор, съгласно който се предвижда Комисията да следи за прилагането на правилата от Договора и вторичното законодателство на ЕС и да съблюдава прилагането на правото на Съюза. С настоящото предложение не се цели създаването на нова процедура за прилагане на правото на ЕС, а по-скоро предлаганият инструмент за информация може да се използва в контекста на съществуващите процедури, като производството за установяване на нарушение, предвидено в член 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

- **Съгласуваност с другите политики на Съюза**

Комисията вече разполага с разследващи правомощия за прилагане на правилата на ЕС в областта на конкуренцията, които са необходими за функционирането на вътрешния пазар. Използването на тези правомощия се оказва много ефективно за гарантиране на прилагането на тези правила: например в областта на държавните помощи Комисията беше в състояние директно да събира ключова информация на нивото на предприятията в два случая със значително отражение, което доведе до събиране на неплатени данъци, представляващи неправомерна държавна помощ⁶.

⁵ COM(2015)550, стр. 16.

⁶ Например съобщение за медиите на Комисията от 21 октомври 2015 г.

Освен това предложението отговаря на другите правни инструменти на ЕС, които предоставят на органите на ЕС или на националните органи правомощието да събират информация на нивото на предприятията и да я обменят с Комисията в конкретни области във връзка с вътрешния пазар (например защита на потребителите, финансови услуги, надзор на пазара, мрежови индустрии). Комисията ще използва разпоредбите на предлагания регламент само като крайно средство, ако другите средства за получаване на основна информация са се оказали неуспешни.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Настоящото предложение се основава на член 43, параграф 2, членове 91, 100, 114 и 192, член 194, параграф 2 и член 337 от ДФЕС.

В член 337 от ДФЕС е предвидено правомощието на Комисията — в рамките и при условията, които Съветът може да приеме, действайки с обикновено мнозинство, — да събира всякаква информация, необходима за изпълнение на възложените ѝ задачи. Съдът на Европейския съюз (СЕС) вече определи, че този член може да се използва като правно основание за вторичното законодателство във връзка с общата дейност по събиране на информация, която извършва Комисията, без да се изисква това събиране да е необходимо за реализиране на целите на дадена политика на ЕС⁷. Въпреки това СЕС също така заяви, че акт на ЕС не попада в обхвата на член 337 от ДФЕС само поради това, че с него се установява система за събиране на информация⁸. Поради това е необходимо да се разгледа дали тази инициатива от гледна точка на целта и съдържанието си е необходима за реализиране на целите, конкретно определени за дадена политика на ЕС. Целта на тази инициатива е да се подобри достъпът на Комисията до пазарна информация, необходима за осъществяване на задачите ѝ по член 17 от ДЕС, за да се решават сериозни проблеми с прилагането на правилата за вътрешния пазар. Това може само да подобри работата на Комисията при осигуряване на прилагането на правото на ЕС в тази област. Ето защо тази инициатива е необходима, за да се изпълни целта за гарантиране на функционирането на вътрешния пазар, както е посочено в член 26 от ДФЕС. Поради тази причина правното основание по член 337 от ДФЕС трябва да се допълни от правно основание за вътрешния пазар, като член 114 от ДФЕС, в който се предвижда приемането на мерки, необходими за гладкото функциониране на вътрешния пазар. Усъвършенстваната работа на Комисията в тази връзка ще допринесе за предотвратяване на появата на пречки пред функционирането на вътрешния пазар⁹, което е една от целите на политиката, предвидени с член 114 от ДФЕС¹⁰. Следователно е обоснован изборът на член 114 от ДФЕС в допълнение към член 337 от ДФЕС. Освен член 114 от ДФЕС използването на други членове от ДФЕС като допълнително конкретно правно основание е

⁷ Решения по дела С-426/93, §22 и С-490/10, §64.

⁸ С-490/10, §68.

⁹ СЕС отчете, че при прилагане на правото на Съюза и при липсата на предоставени разследващи правомощия Комисията разчита до голяма степен на информацията, представена от жалбоподателите, публичните и частните органи и държавите членки. При тези условия правоприлагането трябва да се опира на съществуващата несъвършена правна рамка за събиране на информация, водеща до неравномерно и недостатъчно събиране на информация на нивото на предприятията. В резултат на това правоприлагането се затруднява или в някои случаи става невъзможно, което може да доведе до създаване и неуспешно премахване на пречките пред доброто функциониране на вътрешния пазар.

¹⁰ Вж. присъдите на СЕС по дела С-380/03, §§ 38 — 42 и 80; С-434/02, §§ 31 — 34; и С-376/98, § 86.

целесъобразно, за да се обхванат областите от вътрешния пазар, които се опират на конкретни членове в ДФЕС за законодателни действия: т.е. членове 43 (селскостопански стоки), 91 и 100 (транспорт) или 194 (енергетика); или области, свързани с вътрешния пазар: член 192 (околна среда).

Членове 114 и 337 от ДФЕС бяха заедно използвани за правно основание в предходен законодателен акт на ЕС, с който на Комисията се предоставиха правомощия да събира информация в областта на вътрешния пазар: Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество¹¹.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Действие на нивото на ЕС е необходимо, за да се подобри достъпът на Комисията до пазарна информация, нужна за решаване на сериозни проблеми с прилагането на правото на ЕС в областта на вътрешния пазар при осъществяване на задачите ѝ по член 17 от ДЕС. Инструментът за информация, създаден с настоящата инициатива, е крайно средство, когато всички други средства за получаване на информация са се оказали неуспешни. Поради това той ще се използва само когато намесата на нивото на държава членка не би била успешна поради мащаба или въздействието си и ЕС би бил в по-добра позиция да предприеме действия в тази посока. По-конкретно инструментът за информация ще се използва, когато тези проблеми имат отражение върху повече от една държава членка и преодоляването им изисква събирането на информация по уеднаквен и последователен начин от избрани стопански субекти в повече от една държава членка. Такова действие на ЕС би изпълнило необходимото изискване и само би укрепило капацитета на Комисията да гарантира спазването на правото на ЕС в областта на вътрешния пазар.

По отношение на добавената стойност този инструмент ще опрости координацията между Комисията и държавите членки в случаите с ясен трансграничен характер, когато информацията е необходима от пазарни субекти в повече от една държава членка. Такова действие на ЕС също така ще даде възможност за своевременен достъп до информация, ще гарантира, че събраните трансгранични данни са сравними и водят до по-ефикасно правоприлагане, като по този начин се намалява общата административна тежест върху съответните предприятия и публични органи.

Изпълнявайки функцията на Комисията на пазител на Договорите, за да се съблюдава прилагането на правото на ЕС, тази инициатива обаче не лишава държавите членки от важната им роля, наред с Комисията, в прилагане на правилата в областта на вътрешния пазар или други свързани области. Те продължават да разполагат с разследващи правомощия и със свободата да ги разширяват. Освен това при действието на настоящия регламент ще се включат държавите членки в различни случаи въз основа на принципа на лоялното сътрудничество между Комисията и тях.

По-конкретно всяко решение на Комисията, в което се заявява намерението ѝ да използва правомощието да отправя искане за информация от предприятия или обединения от предприятия по настоящата инициатива, ще се нотифицира на съответната държава членки (държави членки). Наред с това с тази инициатива се установят механизми за обмен на информация между Комисията и държавите членки

¹¹ ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1.

във връзка с исканията за информация и отговорите на тези искания, без да се засягат задълженията за съблюдаване на служебна тайна.

Освен това тя отговаря на ДФЕС, доколкото се очаква Комисията да може да събира информацията, необходима за изпълнение на възложените ѝ задачи, при целесъобразните условия, определени от законодателната власт.

- **Пропорционалност**

Настоящото предложение е пропорционално на преследваните цели и не надхвърля необходимото за постигането им. На първо място, трябва да е налице сериозен проблем с прилагане на правото на ЕС в областите в обхвата на Регламента. На второ място, този инструмент за разследванията трябва да се използва само като крайно средство, когато няма друг ефективен начин, за да се получи информацията от значение за решаване на проблема. На трето място, Комисията ще трябва да докаже в официално решение, че тази информация е необходима за справяне с проблема, че вероятно тя е лесно достъпна за адресатите на исканията и че другите средства за получаване на информацията са се оказали неуспешни. На четвърто място, исканията за информация ще са ясно насочени както по отношение на обема им, така и на броя на адресатите им. Спазването от страна на Комисията на тези условия ще подлежи на контрол от СЕС. На последно място, общата административна тежест се минимизира за предприятията (като се изключват микропредприятията и се намалява в максимална степен въздействието върху малките и средните предприятия (МСП) — вж. по-долу) и публичните органи (избягвайки неефекасните механизми за координация между Комисията и държавите членки, като едновременно с това се гарантира пълна прозрачност за тях).

С предложението се дава възможност на Комисията да налага санкции на предприятията или обединенията от предприятия, които умишлено или поради груба небрежност не изпълняват исканията за информация или решенията, взети по силата на настоящия регламент. Санкциите не са предназначени да коригират съответното пазарно поведение на предприятията. Опасността от налагане на санкция е стимул за адресата на искането за информация да отговори своевременно и пълно, точно и неподвеждащо. В предложението се установява максималният размер на санкциите, които са разработени по модела на правилата в областта на държавните помощи, където имат възпираща функция. Предложението обаче не изисква от Комисията да налага автоматично санкции на неотговорилите предприятия, нито определя минимален размер на санкцията, тъй като Комисията трябва да извърши конкретна оценка в съответния случай от гледна точка на пропорционалността, особено при МСП. Всяко решение на Комисията за налагане на санкции ще подлежи на съдебен контрол.

- **Избор на инструмент**

Регламентът е подходящ правен инструмент за определяне на правилата, с които се цели да се увеличи прекият достъп на Комисията до съответната информация¹². Несъмнено процедурата, която води до приемане на искане за информация от страна на Комисията и до възможността за налагане на задължения на предприятията, включително евентуалните санкции, следва да се установи с регламент. В сравнение с евентуалната хармонизация на националните правила чрез директива, за да се постигне тази цел, регламентът води до по-голяма правна сигурност и гарантира еднакво

¹² Използването на член 114 от ДФЕС за правно основание за регламент вече беше прието от СЕС. Вж. дело C-270/12, §§97 и сл.

тълкуване. С автономен инструмент също така ще се избегне взаимодействието със съществуващи правни инструменти, с които се предоставят разследващи правомощия на Комисията в други сфери на политиката¹³.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ¹⁴, КОНСУЛТАЦИИ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Консултации със заинтересованите страни¹⁵

Между 2 август и 7 ноември 2016 г. Комисията проведе обществена консултация по тази инициатива. Тя получи 71 отговора: 44 от стопански субекти¹⁶, 16 от потребители, неправителствени организации или гражданското общество и 11 от публични органи. Участниците са от 18 държави — членки на ЕС (68), една държава от ЕИП (1) и една държава извън Европа (2). От отговорите се установява, че често предприятията не са склонни да споделят чувствителна търговска информация с публичните органи не само при отговор на обществени консултации, но дори при необходимост от доказване на твърдения за нарушаване на правата им. Отговорилите субекти заявяват, че биха били склонни да предоставят на Комисията чувствителна информация, ако поверителността е гарантирана, а административната тежест е ограничена. Въпреки това няколко предприятия подкрепиха само доброволното участие в исканията за данни.

Освен това Комисията проведе конкретно насочени консултации с няколко големи стопански асоциации, които изразиха резерви към оправомощаването на Комисията да иска информация от предприятия извън сферата на правото в областта на конкуренцията. Те изказаха опасения относно опазването на чувствителната търговска информация, административната тежест и евентуалните глоби за неотговорилите на исканията субекти. Предприятията изразиха неудовлетвореността си от бавните отговори на Комисията при случаи, свързани с нарушения от страна на държавите членки на правилата на ЕС.

На заседания на работната група на Съвета, занимаваща се с конкурентоспособността, и на групата на високо равнище държавите членки отправиха въпроси за условията, които трябва да изпълни Комисията при отправяне на искания за информация, ролята си в процеса, произтичащата административна тежест и пропорционалността на санкциите.

Предложенията на заинтересованите страни бяха взети предвид до голяма степен, особено по отношение на призивите за ограничено използване на този инструмент (което се изрази под формата на (предварителни) условия за използването на този инструмент за разследванията, включително ролята на държавите членки) и административната тежест (например възможността да се иска само информация, която е лесно достъпна за отговарящите предприятия). Опасенията във връзка с опазването на

¹³ Например Регламент (ЕС) 2015/1589 от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г.). Този регламент има различно правно основание с различна законодателна процедура и беше специално изготвен с оглед на конкретните цели, процедурни стъпки и правомощия на Комисията в областта на държавните помощи.

¹⁴ Не се прилага.

¹⁵ По-подробна информация по този въпрос има в приложение 2 към оценката на въздействието.

¹⁶ Стопански асоциации (31), включително асоциациите, представляващи само МСП; и предприятия (13), в това число МСП и микропредприятия (9). Взети заедно, отговорилите стопански асоциации представляваха повече от 20 млн. предприятия.

поверителната информация и със санкциите при неотговаряне бяха разсеяни чрез установените практики в правото в областта на конкуренцията.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Комисията не използва специален външен експертен опит за тази инициатива.

- **Оценка на въздействието**

В доклада за оценката на въздействието се разяснява как липсата на надеждна и точна информация на нивото на предприятията, с която да разполагат Комисията и държавите членки, създава проблем в ситуации, когато достъпът до такава информация е необходим за своевременно прилагане на правилата за вътрешния пазар. Освен съществуващия основен вариант в доклада са разгледани и различни варианти на политиката, с които да се реши този проблем, а именно: 1) доброволен обмен на добри практики между държавите членки и с Комисията и разработване на насоки за събиране на информация на нивото на предприятията; 2) премахване на националните правила, които възпрепятстват органите на държавите членки да споделят информация на нивото на предприятията, с която вече разполагат или до която могат да получат достъп, с Комисията и другите държави членки; 3) въвеждане на оставащите разследващи правомощия на национално ниво¹⁷, за да могат държавите членки да събират информация на нивото на предприятията във всички случаи и да я споделят с Комисията; 4) въвеждане на инструмент за разследванията като крайно средство, който да се използва от Комисията, когато могат да съществуват предполагаеми пречки пред функционирането на вътрешния пазар и исканата информация на нивото на предприятията е необходима за своевременно и ефективно вземане на решение и не е лесно достъпна по други начини; и 5) съчетание от варианти 2 и 4. Варианти 2, 3 и 4 са със законодателен характер. Отхвърлените варианти включват разширяване на обхвата на статистиката на ЕС и въвеждане на задължения за редовно докладване от страна на предприятията.

Въвеждането на инструмент за разследванията като крайно средство за Комисията (вариант 4) беше сметено като най-добър вариант на политиката от гледна точка на субсидиарността и пропорционалността, като едновременно с това е най-ефективен и ефикасен от гледна точка на разходите. При вариант 4 се решават проблемите с координацията и правната юрисдикция, които биха съществували, ако държавите членки действат самостоятелно при решаване на случаи с трансграничен характер. Това следва да доведе до по-сигурна информация за несъвършенствата във вътрешния пазар, което от своя страна следва да даде възможност на Комисията и държавите членки да осигурят по-висока степен на спазване на правилата на вътрешния пазар. Това ще засили вярата на потребителите във вътрешния пазар и ще допринесе за пълно оползотворяване на потенциала му. По-добрият достъп до информация следва да доведе до по-добре информирано прилагане на правилата на вътрешния пазар на нивото на държавите членки, като така ще се ограничат производствата за установяване на нарушения срещу държавите членки. Предприятията и потребителите също ще имат полза от по-доброто функциониране на вътрешния пазар: например по-малко пречки пред навлизането, по-голяма конкуренция, повече конкурентоспособност и по-лесна/по-евтина трансгранична (и евентуално международна) експанзия.

Общият размер на годишните административни разходи за предприятията или обединенията от предприятия (т.е. събиране на информацията за подготовка на

¹⁷ Вариант 3 също така включва вариант 2.

отговорите и правни консултации) се изчисляват на между 370 000 и 610 000 EUR¹⁸. Малки допълнителни разходи биха могли да произтекат от представянето на неверителни отговори (т.е. за да се опазят търговските тайни на отговорилите субекти). Разходите, произтичащи от предпочитания вариант за държавите членки, са пренебрежимо ниски (за Комисията вж. по-долу, раздел 4). Няма да има преки социални или екологични разходи при избора на предпочитания вариант.

На Комитета за регулаторен контрол бяха представени докладът за оценката на въздействието и обобщението ѝ¹⁹. На 20 януари 2017 г. Комитетът първоначално представи отрицателно становище, след което на 23 март 2017 г.²⁰ — положително становище с резерви. Комитетът поиска в доклада да се спазят направените препоръки²¹. Сега в него ясно се акцентира на целта за решаване на проблема с липсата на релевантна информация, необходима за прилагане на правилата за вътрешния пазар в случаите, когато е необходима информация и по друг начин тя не може да се получи. Също така в него по-добре се разясняват условията, които Комисията трябва да изпълни, за да може да използва този инструмент за разследванията (вж. подточката по-горе за пропорционалността), включително необходимостта да се докаже, че исканата информация не може да се получи от други източници (поради това се разглежда като крайно средство). Освен това в доклада са представени по-добре мненията на заинтересованите страни²².

- **Регулаторна пригодност и опростяване**

За исканията за информация към предприятия и обединения от предприятия Комисията трябва да избере внимателно адресатите на исканията, за да могат те да се адресират само до тези предприятия и обединения от предприятия, които са в състояние да представят достатъчно релевантна информация (член 5, параграф 3). По принцип само големите предприятия със силна пазарна позиция или значителни търговски обеми ще са в състояние да представят на Комисията релевантната информация. За разлика от МСП по-големите предприятия извършват по-мощни дейности, а тяхното корпоративно измерение им дава възможност за относително по-лесно получаване на исканата информация. Поради това произтичащата административна тежест и въздействието върху тези предприятия няма да изглеждат непропорционални.

Хипотетично МСП могат да получават искания за информация съгласно настоящото предложение (например в специфични сектори или пазари, където могат да имат силна пазарна позиция). Въпреки това, с оглед на обема на стопанската им дейност се предполага, че вероятно това няма да се случи. Независимо от това, ако е необходимо да се изпрати искане до МСП, с предложението ще са минимизирани разходите по изпълнението на искането: от Комисията се изисква изрично да отчети принципа на

¹⁸ Допусканията се правят за пет искания на година (но с няколко адресати на искане).

¹⁹ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia>.

²⁰ Пак там.

²¹ Комитетът за регулаторен контрол отбеляза: *Докладът все още не е достатъчно ясен и понякога е непоследователен по отношение на обхвата на инициативата. На места той все още представя инструмента за информация за единния пазар като решение на общите проблеми във връзка с наличността на данните или като източник на информация за целите на политиката за единния пазар без връзка с конкретни слабости при прилагането и без достатъчна обосновка за целта. (2) В доклада ясно се посочва, че инструментът ще бъде крайно средство, но не е ясно какви са гаранциите или условията, които могат да доведат до разследване. (3) В основния доклад все още не са достатъчно ясно отразени съответните мнения на държавите членки и предприятията.*

²² Вж. доклада за оценката на въздействието за повече разяснения за направените корекции.

пропорционалността при разглеждане на обхвата на исканията за информация, отправени към МСП (член 5, параграф 3). Прогнозните разходи за отговора от страна на отделно МСП са в диапазона между 300 EUR до 1 000 EUR на искане, като се добавят евентуални разходи за правни консултации от 1 000 EUR, които представляват около 25 % от прогнозните разходи за отговор за голямо предприятие.

Настоящото предложение няма да се прилага към микропредприятията, за да се избегне налагането на непропорционална административна тежест върху тях, като се счита по-специално, че е малко вероятно те да могат да представят достатъчно релевантна информация.

Независимо от размера си предприятията ще извлекат ползи от по-доброто функциониране на вътрешния пазар поради по-целенасочените действия по правоприлагане от страна на Комисията и държавите членки, за да се гарантира прилагане на правото на ЕС, в частност в областта на вътрешния пазар.

В предложението не се определя конкретен формат или начин за комуникация във връзка с обработката на исканията за информация, така че то е неутрално по отношение на развитието на информационните и комуникационните технологии (ИКТ).

- **Основни права**

Настоящото предложение съблюдава основните права и е в съответствие с принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. То включва предпазни мерки и гаранции, като се отчита легитимният интерес на предприятията да опазват търговските си тайни: в член 7 (защита на поверителната информация) и член 16 (служебна тайна) от предложението (вж. член 7 от Хартата). В предложението също така се спазва правото на защита на личните данни (вж. член 8 от Хартата) и се съблюдават правилата за достъп до документите, с които разполага Комисията (вж. 41 от Хартата). Доколкото адресатите на искания за информация могат да ги оспорят пред СЕС, в предложението се спазва правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес (член 47 от Хартата). С правилата за евентуално налагане на глоби или периодични имуществени санкции се спазва презумпцията за невинност и пропорционалността на санкциите (вж. членове 48 и 49 от Хартата).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

С настоящата инициатива не се създава нова схема за правоприлагане от страна на Комисията. Обратно, с нея се дава възможност на Комисията да използва специален инструмент за разследванията като крайно средство и част от съществуващите процедури и действия по правоприлагане. Годишните разходи на Комисията по събирането и анализа на данните се оценяват на между 120 000 и 430 000 EUR при допускането, че на година се отправят пет искания за информация²³. Тези разходи на Комисията няма да наложат нови бюджетни нужди, а единствено преразпределение на съществуващия персонал и инфраструктура.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Комисията ще извършва мониторинг на използването на Регламента, за да оцени неговата ефективност и пропорционалност. Оценката ще се основава на следните

²³

Комисията не е длъжна да използва инструмента за разследванията.

критерии: използването по изключение на Регламента, сътрудничеството на адресатите на искането за информация при представяне на тази информация и качеството на събраната информация. Комисията ще записва всички необходими данни в това отношение (например използването на този инструмент на годишна база, засегнатата област на вътрешния пазар, обхванати предприятия или обединения от предприятия, съвременност, цялостност, точност и качество на отговорите, процент на отговорилите субекти, преценка дали използването на инструмента е довело до добро правоприлагане от страна на Комисията). При оценката ще се извършват последващи доброволни проучвания на мненията на обхванатите от исканията предприятия във връзка с процеса. Освен това Комисията ще извършва също така мониторинг на полезността на този инструмент (например процент на успешно завършените производства за установяване на нарушения, мнения на заинтересованите страни по въпроса). Резултатите от този мониторинг ще се оценят, след като Регламентът се е прилагал пет години. На всеки две години Комисията трябва да изготвя доклад за прилагането на Регламента.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

В глава I („Общи разпоредби“) са представени предметът, обхватът и определенията (членове 1 — 4). С нея се оправомощава Комисията (член 4) да отправя директно искания за информация от предприятия и обединения от предприятия, за да се решават сериозни проблеми при прилагане на правото на Съюза, които могат да поставят под съмнение постигането на значима цел на политиките на Съюза.

В глава II са определени условията и процедурата за отправяне на искания за информация. В член 5 се ограничава правомощието на Комисията като крайно средство: когато не може да получи адекватно, достатъчно или своевременно информацията от други източници. Комисията трябва да приеме предварително решение, в което заявява намерението си да използва въпросното правомощие, като се разясняват евентуалният сериозен проблем, търсената информация, причините, поради които тя е необходима, защо другите средства за получаването ѝ са се оказали неуспешни и критериите за избора на адресатите на исканията (които не могат да са микропредприятия). Комисията е оправомощена да иска само информация, която адресатът на искането е в състояние да предостави. Съответната държава членка ще е адресатът на предварителното решение и Комисията е задължена да ѝ го нотифицира незабавно. В член 6 е установена процедурата, която да се следва при искане на информация: Комисията може да изисква от предприятия или обединения от предприятия да представят информацията с обикновено искане или с решение и трябва да информира държавата членка, където е разположен получателят на искането. Когато Комисията е започнала официално производство за установяване на нарушение съгласно член 258 от ДФЕС, Комисията е длъжна да предоставя на държавата членка, във връзка с която е започнато производството, копие от всички искания за информация, издадени в рамките на съответното производство, независимо от мястото, където е разположено седалището на предприятието или обединението от предприятия. В член 7 се разглеждат въпросите във връзка с отговорите на исканията и защитата на поверителната информация. По-конкретно, съгласно тези разпоредби Комисията е длъжна да препраща получените отговори на държавата членка, във връзка с която е започнато производството, ако те са от интерес за официалното производство за установяване на нарушение съгласно член 258 от ДФЕС срещу съответната държава членка. Когато отговор съдържа информация, която е от поверителен характер за тази държава членка, Комисията препраща само неповерителната версия на информацията. С член 8 се ограничава използването на събраната информация за целта по член 4.

В глава III (членове 9 — 13) са определени правила за глобите и периодичните имуществени санкции, ако отговорил субект представи неточна или подвеждаща информация или ако в отговор на искане съгласно официално решение на Комисията той представи непълна информация или въобще не представи информация. Тези правила следват модела от Регламент (ЕС) 2015/1589, приложим в областта на държавните помощи.

В глава IV („Заключителни разпоредби“ — членове 14 — 19) са установени правила за удължаване на сроковете, за публикуване на решенията на Комисията, за задълженията за служебна тайна за държавите членки, за защита на данните (длъжностните лица на ЕС вече имат подобни задължения съгласно член 339 от ДФЕС), за задълженията за докладване от страна на Комисията и за влизането в сила на Регламента.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за определяне на условията и процедурата, за да може Комисията да отправя искания към предприятия и обединения от предприятия да представят информация във връзка с вътрешния пазар и свързани области

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2, членове 91, 100, 114 и 192, член 194, параграф 2 и член 337 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²⁴,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²⁵,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В съответствие с член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) установяването на вътрешен пазар е една от основните цели, които трябва да се изпълнят от Съюза в сътрудничество с държавите членки. Съгласно член 26, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Съюзът приема мерките, предназначени за установяване или осигуряване на функционирането на вътрешния пазар. По силата на член 26, параграф 2 от ДФЕС вътрешният пазар обхваща пространство без вътрешни граници, в което е гарантирано свободното движение на стоки, хора, услуги и капитали. Вътрешният пазар създаде нови възможности и доведе до икономии от мащаба за европейските предприятия, създаде работни места, осигури по-голям избор на по-ниски цени за потребителите и даде възможност на европейските граждани да живеят, учат и работят в Съюза. Въпреки всички аспекти на напредъка продължават да съществуват значителни трудности в установяването и функционирането на вътрешния пазар и европейските граждани и предприятия не могат да се възползват от всички предимства на вътрешния пазар. В някои случаи недостигът на информация, засягащ действията на Комисията във връзка с прилагането на правото на Съюза в областта на вътрешния пазар, увеличава риска от появата на трудности за търговията във вътрешния пазар в резултат на несъгласуваните национални действия по правоприлагане или на различия в националните регулаторни решения на тези проблеми.

²⁴ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

²⁵ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

- (2) В член 337 от ДФЕС е предвидено правомощието на Комисията — в рамките и при условията, които Съветът може да приеме, действайки с обикновено мнозинство, — да събира всякаква информация, необходима за изпълнение на възложените ѝ задачи. Въпреки това по дело *C-490/10 Европейският парламент срещу Съвета* Съдът внесе уточнението, че когато събирането на информация допринася пряко за постигането на целите на дадена политика на Европейския съюз, актът, в който са определени условията за събирането на тази информация, трябва да се опира на правното основание, свързано с тази политика. В настоящия регламент се предвиждат не само рамката, в която Комисията може да събира информация от предприятията и обединенията от предприятия, но и мерките за изпълнение на исканията за информация. Поради това, като се отчита в пълна степен фактът, че правомощието на Комисията да събира информация произтича директно от Договора, в допълнение към член 337 от ДФЕС настоящият регламент следва да се основава и на разпоредбите на член 43, параграф 2, членове 91, 100 и 192 и член 194, параграф 2 от ДФЕС, както и на член 114 от ДФЕС, който предвижда приемането на мерките, необходими за установяване и функциониране на вътрешния пазар, включително, когато разликите между националните правила са такива, че възпрепятстват основните свободи, или е необходимо да се предотврати появата на трудности при установяване и функциониране на вътрешния пазар.
- (3) Установяването и ако е необходимо, преодоляването на тези трудности по ефикасен и ефективен начин изискват своевременно достъп до цялостна, точна и надеждна количествена и качествена пазарна информация. Това е така особено, когато Комисията предприема действия в качеството на пазител на Договорите съгласно член 17, параграф 1 от ДЕС, съгласно който са ѝ възложени задачите да следи за прилагането на Договорите и мерките, приети от институциите по силата на тези Договори, и да съблюдава прилагането на правото на Съюза. Както е многократно определяно от Съда по производства за установяване на нарушения съгласно член 258 от ДФЕС, Комисията е отговорна за представянето пред Съда на цялата релевантна фактическа информация за доказване на наличието на нарушение. Тази информация може да включва в някои случаи пазарна информация, необходима на Съда, за да се установи дали е нарушено правото на Съюза.
- (4) Комисията не разполага с общи разследващи правомощия, които да ѝ помагат при прилагане на правото на Съюза в областта на вътрешния пазар. Съществуващите разследващи правомощия, свързани с правилата в областта на конкуренцията, както е определено в Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета²⁶, Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета²⁷ и Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета²⁸, са ограничени поради правното си основание до определени сфери и не дават възможност да се събира и използва събраната информация за други цели на политиката във връзка с вътрешния пазар.

²⁶ Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 81 и 82 от Договора (ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1).

²⁷ Регламент (ЕО) № 139/2004 на Съвета от 20 януари 2004 г. относно контрола върху концентрациите между предприятия (ОВ L 32, 5.2.2004 г., стр. 1).

²⁸ Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 9).

- (5) Както е отчетено от Съда, дори ако при прилагане на правото на Съюза Комисията може да разчита на доказателства, до голяма степен тя се основава на информацията, представена от жалбоподателите, публичните и частните органи и съответните държави членки. Съгласно член 4, параграф 3 от ДЕС държавите членки са длъжни, както е отбелязвано на няколко пъти от Съда, да улесняват изпълнението на задачите на Комисията, включително по-специално във функцията ѝ на пазител на Договорите. Държавите членки обаче не могат винаги да имат достъп до релевантната пазарна информация, от която би се нуждаела Комисията за изпълнение на задачите си, или националните им правила по отношение на събирането на информация могат да ги възпрепятстват да разкриват събраната информация.
- (6) За да допълни информацията, получена от държавите членки, Комисията разчита на доброволното сътрудничество на заинтересованите страни, по-конкретно жалбоподателите. Въпреки това, при сложни случаи с трансграничен характер, за да извърши обоснован анализ, Комисията се нуждае да допълни информацията, получена по тези начини, за да се гарантира например, че тя е напълно точна или че информацията от различните държави членки е в сравним формат. Освен това Комисията не може винаги да се основава на официалната статистика с оглед на правоприлагането, тъй като тя се изготвя на по-късен етап и е възможно понякога да не е достатъчно подробна или дезагрегирана за разглеждане на конкретни случаи.
- (7) Въпреки че сегашната регулаторна рамка във връзка със средствата на Комисията да получава информацията, която е необходима за преодоляване на трудностите пред установяването и функционирането на правилата за вътрешния пазар, е ефикасна за по-голямата част от случаите, се появяват затруднения в конкретни ситуации, когато са нужни подробни, сравними, актуални и често поверителни конкретни пазарни данни в рамките на ограничен срок. Несъмнено задълбоченият икономически анализ е особено подходящ при преценка за наличието на трудности пред установяването и функционирането на вътрешния пазар в сложни случаи с трансграничен характер, особено когато тези случаи са свързани с бързо развиващи се пазари, нови икономически дейности или нови стопански модели, които поставят под съмнение съществуващите икономически допускания. Въпреки това тази преценка може да се окаже трудна при липса на достатъчна и сравнима информация. Това затруднява задачата на Комисията да следи за прилагането на правото на Съюза в тези конкретни ситуации.
- (8) Когато подробна, сравнима, актуална и често поверителна пазарна информация може да се получи своевременно само от пазарни участници, изглежда целесъобразно, като крайно средство, да се оправомощи Комисията в рамките и при условията по настоящия регламент да отправя искания към предприятия и обединения от предприятия да ѝ представят директно и своевременно цялостна, точна и надеждна количествена и качествена пазарна информация, когато другите източници на информация са се оказали недостъпни, недостатъчни или неподходящи. За целта най-напред Комисията следва да приеме решение, в което се посочват причините, поради които другите начини за получаване на необходимата информация са се оказали неефективни. Ясно е, че понятието „предприятие“ има същото значение, както това в други области на правото на ЕС и в частност — правото в сферата на конкуренцията.

- (9) За да се гарантира, че при действието на настоящия регламент ще се включат държавите членки въз основа на принципа на лоялното сътрудничество между тях и Комисията, посочен в член 4, параграф 3 от ДЕС, е целесъобразно да се предвиди, че всяко решение на Комисията, в което се заявява намерението ѝ да използва правомощието да отправя искане за информация от предприятия или обединения от предприятия по настоящия регламент, се нотифицира незабавно на съответната държава членка (държави членки).
- (10) С това оправомощаване не се цели да се създават нови правоприлагащи правомощия за Комисията, по-специално например преследването на нарушенията на правото на Съюза в областта на вътрешния пазар от страна на отделни пазарни субекти. Целта му е по-скоро да се предостави на Комисията допълнителна възможност за установяване на фактите, когато това е строго необходимо за изпълнение на задачата, възложена на Комисията съгласно ДФЕС да следи за прилагането на правото на Съюза във връзка с целта за установяване и гарантиране на функционирането на вътрешния пазар. В интерес на установяването на напълно функциониращ вътрешен пазар е целесъобразно да се изясни, че това оправомощаване обхваща също и тези икономически сектори в рамките на вътрешния пазар, за които ДФЕС предвижда общи политики: селско стопанство и рибарство (с изключение на опазването на морските биологични ресурси), транспорт, околна среда и енергетика.
- (11) За да е ефективен този инструмент за разследванията, следва търсената информация да е свързана с прилагането на съответното право на Съюза. Например тя може да се състои от фактически пазарни данни, включително структура на разходите, ценова политика, характеристики на продукти или услуги или географско разпределение на клиенти и доставчици. Тя може да включва също така фактически анализи на предприятия или обединения от предприятия на функционирането на вътрешния пазар, като във връзка с евентуални регулаторни бариери или пречки пред навлизането или с разходите за трансграничните операции. За да се минимизират разходите при отговаряне на исканията за информация, те следва да обхващат само информацията, която е вероятно да е на разположение на засегнатото предприятие или обединение от предприятия.
- (12) При исканията за информация към предприятия и обединения от предприятия Комисията трябва да избере внимателно адресатите на исканията — само тези предприятия и обединения от предприятия, които са в състояние да представят достатъчно релевантна информация, а именно по-големи предприятия в съответните държави членки. Тези искания за информация са насочени към решаване на предполагаем (т.е. въз основа на наличната информация) сериозен проблем с прилагането на правото на Съюза в областите на вътрешния пазар, селското стопанство и рибарството (с изключение на опазването на морските биологични ресурси), транспорта, околната среда и енергетиката. Тяхната цел не е да се преследват предприятията за съответното им поведение. Следователно предвидените санкции в този инструмент са предназначени изключително за два случая. Те обхващат само умишлено или поради груба небрежност неотговаряне на искане за информация и умишлено или поради груба небрежност представяне на неточен, непълен или подвеждащ отговор. Събраната информация, ако е релевантна, би могла също да се използва за преценка в ситуации, когато предприятия считат, че е трудно да спазват законодателството, с оглед на подобряване на правилното прилагане на правилата за вътрешния пазар. За да се

избегне непропорционална административна тежест за микропредприятията, които при всяко положение е малко вероятно да могат да представят достатъчно релевантна информация, Комисията не следва да отправя искания за информация към тази категория предприятия. При искания за информация към малки и средни предприятия Комисията следва да взема предвид принципа на пропорционалност. Въпреки че е малко вероятно те да извършват дейности в мащаби, които да им дават възможност значително да повлияят на пазарните резултати, информацията, събрана от МСП, може да се окаже ценна за Комисията относно трудностите при установяване и функциониране на вътрешния пазар. Леснодостъпната за МСП информация може да е с частен характер, но би могла да укаже на Комисията за наличието на трудности, които изпитват МСП в рамките на единния пазар. Обикновено МСП не би трябвало, нито би следвало да извършват каквито и да е значителни допълнителни разходи при събиране на данните в отговор на искане за информация. Предвид на относително по-слабите преговорни позиции във веригите на стойността МСП могат да са по-склонни да представят информация при наличието на процедура, при която се спазва поверителността и анонимността. Решаването на трудности във връзка с установяването и функционирането на единния пазар може да е особено ценно за МСП, тъй като често малките иновативни предприятия се сблъскват с по-големи пречки при опитите за започване на дейност и при развитието си в рамките на единния пазар. От съображения за последователност и правна сигурност следва да се прилагат определенията за „микропредприятие“, „малко предприятие“ и „средно предприятие“ от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета²⁹.

- (13) В интерес на последователността при прилагане на правото на Съюза в областта на вътрешния пазар, както и в селското стопанство, рибарството (с изключение на опазването на морските биологични ресурси), транспорта, околната среда и енергетиката, е необходимо да се установят механизми за обмен на информация между Комисията и държавите членки във връзка с исканията за информация и ако е целесъобразно, с отговорите на тези искания, без да се засягат задълженията за опазване на служебна тайна.
- (14) Предвиденият в настоящия регламент инструмент за разследванията е особено полезен, когато Комисията осигурява прилагането на правото на Съюза в областта на вътрешния пазар. Той може да е ценен също така, ако съответните държави членки предприемат каквито и да е последващи правоприлагащи действия, които могат да налагат използването на релевантната информация, която е събрана въз основа на това правомощие на Комисията и е съобщена от Комисията на съответните държави членки. Освен това, ако съществуват трудности при прилагане на съществуващите правила, включително ситуации, когато предприятията не могат да спазват законодателството поради липса на правна яснота, този инструмент за разследванията може да е от полза и след като използването на други средства и източници на релевантна информация се е оказало безрезултатно, за да се подпомогне формулирането или създаването на

²⁹ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

регулаторните решения. Целесъобразно е също така да не се разрешава използването на тази информация за други цели, особено за прилагането на правилата в областта на конкуренцията от ДФЕС, без да се засяга повторната употреба на публичната информация.

- (15) Комисията следва да е в състояние да налага изпълнението на исканията за информация, отправени към предприятие или обединение на предприятия, в зависимост от случая, посредством пропорционални глоби и периодични имуществени санкции, наложени с решения. При определяне на размера на глобите и периодичните имуществени санкции Комисията следва да отчита надлежно принципите на пропорционалност (включително аспектите за целесъобразност), особено по отношение на малките и средните предприятия. Правата на страните, от които е поискано да представят информация, следва да бъдат защитени, като им се дава възможност да изразят мненията си, преди да се вземе решение за налагане на глоби или периодични имуществени санкции.
- (16) Като се отчитат надлежно принципите на пропорционалност (включително аспектите за целесъобразност), Комисията следва да може да намалва размера на периодичните имуществени санкции или да ги отменя напълно, когато адресатите на исканията представят поисканата информация, макар и след изтичането на крайния срок. От съображения за правна сигурност е подходящо да се предвидят давностни срокове за налагането и привеждането в изпълнение на глобите и периодичните имуществени санкции.
- (17) Съгласно член 261 от ДФЕС Съдът следва да разполага с пълна юрисдикция по отношение на решенията, с които Комисията налага глоби или периодични имуществени санкции съгласно настоящия регламент, което означава, че може да отменя, намалява или увеличава размера на глобите или периодичните имуществени санкции, наложени от Комисията.
- (18) В интерес на прозрачността и правната сигурност е целесъобразно да се дава публичност на решенията на Комисията. При публикуване и обработка на такава информация Комисията следва да спазва правилата за служебна тайна, включително и защитата на всяка поверителна информация в съответствие с член 339 от ДФЕС.
- (19) Разкриването на информация във връзка със стопанските дейности на предприятията може да навреди сериозно на съответното предприятие. Поради това Комисията следва да вземе надлежно под внимание легитимните интереси на предприятията, особено за опазване на техните търговски тайни. За да се гарантира, че представените на Комисията търговски тайни и друга поверителна информация се обработват в съответствие с член 339 от ДФЕС, всяко предприятие или обединение от предприятия, което предава информация, следва ясно да посочва информацията, която счита за поверителна, както и причините за това. Комисията не следва да може да разкрива поверителна информация, представена от отговорилите субекти, на държавата членка, засегната от искането, освен ако предварително Комисията е получила тяхното съгласие да разкрие информацията за целта. От засегнатия отговорил субект следва да се поиска да представи на Комисията отделна неповерителна версия на информацията, която може се разкрие пред съответната държава членка. Когато изглежда, че обозначената като поверителна информация не е обхваната от задълженията за служебна тайна, е целесъобразно да се установи начин, съгласно който Комисията да може да решава относно степента, до която такава

информация може да бъде разкрита. Всяко такова решение за отхвърляне на искане за поверителност на информация следва да съдържа срок, след който информацията може да се разкрива, така че отговорилият субект да може да се възползва от всякаква съдебна защита, която е на негово разположение, включително всякаква временна мярка. Правата на отговорилия субект следва да бъдат защитени, като му се дава възможност да изрази мнението си, преди да се вземе решение за отхвърляне на искането за поверителност.

- (20) Предвид на изключителния характер на инструмента за разследванията, предвиден в настоящия регламент, и с оглед на наблюдение на пропорционалността на използването му Комисията изготвя доклад на всеки две години за прилагането на настоящия регламент и го представя на Европейския парламент и Съвета.
- (21) Настоящият регламент е съобразен с основните права и принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. По-конкретно с настоящия регламент се цели да се осигурят пълното зачитане на личния и семейния живот, защитата на личните данни, правото на добра администрация, в частност достъпа до документите, които се отнасят до съответното лице, като се опазва служебната тайна, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, правото на защита и принципите на законност и пропорционалност на наказанията.
- (22) Когато мерките, предвидени в настоящия регламент, включват обработка на лични данни, това следва да се извършва в съответствие с правото на Съюза във връзка със защитата на личните данни, и по-специално с Директива 95/46/ЕО³⁰. Във връзка с обработката на личните данни от страна на Комисията и в рамките на настоящия регламент тя спазва разпоредбите на Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета³¹.
- (23) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно улесняване на достъпа на Комисията до пазарна информация, необходима за изпълнение на задачите ѝ във връзка с гладкото функциониране на вътрешния пазар, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, но могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза поради техния мащаб и въздействие, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (24) Настоящият регламент не следва да засяга разследващите правомощия на държавите членки. С настоящия регламент не се цели да се изменят, ограничат или премахнат разследващите правомощия, които вече имат Комисията или органите, службите или агенциите на Съюза съгласно други правни инструменти на Съюза. По-конкретно настоящият регламент не засяга разследващите

³⁰ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г.).

³¹ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

правомощия на Комисията във връзка с прилагането на правилата в областта на конкуренцията, необходими за функционирането на вътрешния пазар.

- (25) В съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който представи становище на [...],

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

1. В настоящия регламент се установяват правила за:
 - а) условията, при които Комисията може да отправя искания към предприятия и обединения от предприятия да представят информация, необходима за изпълнение на задачите, които са възложени на Комисията, в областите по член 2;
 - б) процедурата, която трябва да се следва при отправяне на искания за такава информация.
2. Настоящият регламент се прилага, без да се засягат другите разпоредби, даващи право на Комисията или органи, служби или агенции на Съюза да събират информация или да отправят искания за информация.

Член 2

Обхват

Настоящият регламент се прилага в следните области:

- (1) вътрешния пазар по смисъла на член 26, параграф 2 от Договора;
- (2) селското стопанство и рибарството с изключение на опазването на морските биологични ресурси;
- (3) транспорта;
- (4) околната среда;
- (5) енергетиката.

Член 3

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- (1) „микропредприятие“ е предприятие съгласно определението в параграф 1 на член 3 от Директива 2013/34/ЕС;

- (2) „малко предприятие“ е предприятие съгласно определението в първа алинея от параграф 2 на член 3 от Директива 2013/34/ЕС;
- (3) „средно предприятие“ е предприятие съгласно определението в параграф 3 на член 3 от Директива 2013/34/ЕС.

Член 4

Правомощие за отправяне на искания за информация от предприятия и обединения от предприятия

Когато сериозна трудност при прилагане на правото на Съюза може да постави под съмнение постигането на значима цел на политиките на Съюза, Комисията може да отправя искания за информация от предприятия или обединения от предприятия, както е предвидено в глава II, за да се преодолее тази трудност.

Глава II

Условия и процедура за отправяне на искания за информация

Член 5

Условия

1. Комисията използва правомощието за отправяне на искания за информация от предприятия и обединения от предприятия, което е предвидено в член 4, само когато информацията, с която тя разполага и е необходима за целта по член 4, не е достатъчна или подходяща и не може да се получи своевременно поради следните причини:
 - а) информацията не се съдържа в публично достъпен източник; както и
 - б) информацията не е представена от държава членка при поискване от страна на Комисията; или
 - в) информацията не е представена от юридическо или физическо лице.
2. Преди да отправи искане за информация съгласно член 6, Комисията приема решение за намерението си да използва правомощието си да отправи искане за информация от предприятия или обединения от предприятия съгласно настоящия регламент.

Това решение включва:

 - а) обобщено описание на изтъкваната сериозна трудност с трансграничен характер при прилагане на правото на Съюза и защо тази трудност може да постави под съмнение постигането на значима цел на политиките на Съюза;
 - б) обобщено описание на исканата информация;
 - в) мотивирано разяснение за необходимостта от тази информация за целите по член 4;

- г) мотивирано разяснение за причините, поради които други средства за получаване на тази информация са се оказали недостатъчни или неподходящи или поради които тази информация не може да се получи своевременно към съответния момент;
- д) критериите за избор на адресатите на исканията за информация.

Решението се адресира до съответната държава членка (държави членки). Комисията незабавно нотифицира съответната държава членка (държави членки).

3. Предприятията или обединенията от предприятия, засегнати от искането по член 4, са длъжни да представят само информацията, с която разполагат.

Комисията взема надлежно предвид принципа на пропорционалност, по-специално по отношение на малките и средните предприятия.

Член 6

Искания за информация, отправени към предприятия и обединения от предприятия

1. В случаите по член 4 и при условията, определени в член 5, с обикновено искане или с решение Комисията може да поиска от предприятия и обединения от предприятия да представят информация.

При избора на получателите на исканията за информация Комисията се стреми да направи необходимото, за да могат тези искания да се отправят само към предприятия и обединения от предприятия, които са в състояние да представят съответната информация.

Комисията не отправя искания за информация съгласно настоящия регламент към микропредприятия, освен ако те са част от група предприятия, която отговаря на критериите за малка група по член 6, параграф 5 от Директива 2013/34/ЕС.

2. В обикновеното искане по параграф 1 се посочват правното основание и целта на искането, уточнява се каква информация се иска и се определя съответен срок, в който трябва да се представи информацията. В него също така се указват глобите, предвидени в член 9, параграф 1, за представяне на неточна или подвеждаща информация.

3. В решението по параграф 1 се посочват правното основание, целта на искането, уточнява се каква информация се иска и се определя съответен срок, в който трябва да се представи информацията. В него също така се указват глобите, предвидени в член 9, параграф 1, и периодичните имуществени санкции, предвидени в член 9, параграф 2, в зависимост от това кое е уместно.

Освен това в него се посочва правото на предприятието или обединението от предприятия на обжалване на решението пред Съда на Европейския съюз.

Засегнатото предприятие и обединение от предприятия може да поиска удължаване на срока съгласно член 14.

4. Комисията едновременно изпраща копие от обикновеното искане или от решението, посочено в настоящия член, на държавата членка, на чиято територия е разположено седалището на предприятието или обединението от предприятия.

Когато Комисията е започнала официално производство за установяване на нарушение съгласно член 258 от ДФЕС, тя предоставя на държавата членка, във връзка с която е започнато производството, копие от всички обикновени искания или решения по настоящия член, издадени в рамките на съответното производство, независимо от мястото, където е разположено седалището на предприятието или обединението от предприятия.

5. Решенията по параграф 1 се адресират до засегнатото предприятие или обединение от предприятия. Комисията незабавно нотифицира решението на адресата.

Член 7

Отговори на исканията за информация и защита на поверителната информация

1. Предприятията или обединенията от предприятия, представящи информация в отговор на искане на Комисията за информация на основание член 5, изпращат ясни, пълни и точни отговори на Комисията.
2. Комисията дава възможност на адресата да посочи коя информация счита за обхваната от задължението за служебна тайна.

Предприятието или обединението от предприятия, представящо информация съгласно член 5, ясно посочва информацията, която счита за поверителна, като посочва причините за искането си за поверителност и изпраща на Комисията отделна неповерителна версия на информацията. Когато информацията трябва да се представи в определен срок, същият срок се прилага и за представянето на неповерителната версия.

3. Комисията препраща получените отговори на държавата членка, във връзка с която е започнато производството, ако те са от значение за официалното производство за установяване на нарушение съгласно член 258 от ДФЕС срещу съответната държава членка. Когато отговор съгласно настоящия член съдържа информация, която е от поверителен характер по отношение на тази държава членка, Комисията препраща само неповерителната версия на информацията.
4. Комисията проверява дали искането за поверителност на представената информация от страна на отговорилите предприятия или обединения от предприятия по алинея 2 от параграф 2 е добре обосновано и пропорционално.

След като даде възможност на засегнатото предприятие или обединение от предприятия да представи мнението си, Комисията може да приеме решение, в което се определя, че информацията, за която е представено искане за поверителност, не е защитена, и се определя дата, след която информацията трябва да се разкрие. Този срок не е по-малък от 1 месец.

Решението незабавно се нотифицира на засегнатото предприятие или обединение от предприятия.

Член 8

Използване на информация, събрана от Комисията

Комисията използва информацията, събрана съгласно член 5, само с оглед на целта по член 4.

Комисията може да включва представена от предприятия или обединения от предприятия поверителна информация в документи, които трябва да се предоставят на други страни или на обществеността, само в следните случаи:

- а) когато тази информация е синтезирана или обобщена, или при всяко положение в такава форма, че не могат да се разпознаят отделни предприятия или обединения от предприятия;
- б) когато Комисията предварително е получила одобрението на отговорилия субект с оглед на разкриването на тази информация;
- в) когато разкриването на тази информация пред държава членка е необходимо за доказване на нарушение на правото на Съюза в обхвата на настоящия регламент, при условие че отговорилият субект е имал възможност да представи мнението си преди вземане на решението и да използва съществуващите съдебни средства за защита преди разкриването на тази информация.

Вече публична информация може да се използва от Комисията за цел, различна от тази по настоящия регламент.

ГЛАВА III

Глоби и периодични имуществени санкции

Член 9

Глоби и периодични имуществени санкции

1. Ако се счита, че е нужно и пропорционално, с решение Комисията може да наложи на предприятия или обединения от предприятия глоби, които не надхвърлят 1 % от целия им оборот през предходната финансова година, когато те умишлено или поради груба небрежност:
 - а) представят неточна или подвеждаща информация в отговор на искане съгласно член 6, параграф 2;
 - б) представят неточна, непълна или подвеждаща информация в отговор на решение, прието съгласно член 6, параграф 3, или не представят информацията в рамките на определения срок.
2. С решение Комисията може да наложи на предприятия или обединения от предприятия периодични имуществени санкции, когато предприятие не представи пълна, точна и неподвеждаща информация в срока от решението на Комисията, прието по силата на член 6, параграф 3.

Периодичните имуществени санкции не надхвърлят 5 % от средния дневен оборот на засегнатото предприятие или обединение през предходната

финансова година, за всеки просрочен работен ден, изчислен от датата, установена в решението, докато то не представи информацията, поискана или изисквана от Комисията.

3. Когато предприятие или обединение от предприятия не представи информация или представи непълна информация, преди налагане на глоба или санкция Комисията определя срок от две седмици, за да получи липсващата информация.
4. Комисията взема предвид естеството, сериозността и продължителността на нарушението на член 6, параграф 1, както и принципа на пропорционалност, особено по отношение на малките и средните предприятия, при определяне на размера на глобата или периодичната имуществена санкция.
5. Когато предприятията или обединенията от предприятия са изпълнили задължението, във връзка с което е наложена периодичната имуществена санкция, Комисията може да намали или отмени периодичната имуществена санкция.
6. Преди да приеме решение в съответствие с параграф 1 или 2, Комисията предоставя на засегнатите предприятия или обединения от предприятия възможността да изложат становищата си.

Член 10

Давностен срок за налагане на глоби и периодични имуществени санкции

1. Към правомощията, предоставени на Комисията в съответствие с разпоредбите в член 9, се прилага давностен срок от три години.
2. Срокът по параграф 1 започва да тече от деня на извършване на нарушението, посочено в член 9. При все това, в случай на продължаващи или повторни нарушения на член 6, параграф 1 срокът започва да тече от деня, в който нарушението се преустановява.
3. Всяко действие, предприето от Комисията с оглед на разследването или преследването на евентуално нарушение на член 6, параграф 1, прекъсва давностния срок за налагане на глоби или периодични имуществени санкции от датата, на която засегнатото предприятие или обединение от предприятия е уведомено за действието.
4. След всяко прекъсване започва да тече нов давностен срок. Давностният срок изтича обаче най-късно на датата, на която е изтекъл период от шест години, без Комисията да е наложила глоба или периодична имуществена санкция. Този период се увеличава с времето, през което е преустановено изтичането на давностния срок в съответствие с параграф 5.
5. Изтичането на давностния срок за налагане на глоби или периодични имуществени санкции се преустановява, докато решението на Комисията е предмет на производство пред Съда на Европейския съюз.

Член 11

Давностен срок за привеждане в изпълнение на глоби и периодични имуществени санкции

1. Правомощията на Комисията да привежда в изпълнение решения, приети съгласно член 9, са предмет на давностен срок от пет години.
2. Срокът по параграф 1 започва да тече в деня, в който взетото съгласно член 9 решение става окончателно.
3. Изтичането на давностния срок, предвиден в параграф 1, се прекъсва от:
 - а) нотифициране за решение, с което се изменя първоначалният размер на глобата или периодичната имуществена санкция или се отказва такова изменение;
 - б) всяко действие на Комисията или държава членка, действаща по искане на Комисията, имащо за цел привеждане в изпълнение на плащането на глобата или периодичната имуществена санкция.
4. След всяко прекъсване започва да тече нов давностен срок.
5. Изтичането на давностния срок, предвиден в параграф 1, се преустановява, докато:
 - а) на отговорилия субект е предоставен срок за плащане;
 - б) привеждането в изпълнение на плащането е спряно съгласно решение на Съда на Европейския съюз.

Член 12

Адресати на решенията

Адресатите на решенията, взети по силата на член 9, параграфи 1 и 2, са засегнатите предприятия или обединения от предприятия. Комисията незабавно нотифицира решението на адресата.

Член 13

Контрол от страна на Съда

Съдът на Европейския съюз разполага с пълна юрисдикция по смисъла на член 261 от ДФЕС във връзка с контрола на глобите или периодичните имуществени санкции, наложени от Комисията. Той може да отменя, намалява или увеличава наложените глоби или периодични имуществени санкции.

Глава IV

Заклучителни разпоредби

Член 14

Удължаване на сроковете

Сроковете се посочват в месеци или работни дни.

Всяко искане за удължаване на срока се обосновава надлежно и се представя в писмен вид на службата и адреса, посочени от Комисията, най-малко пет работни дни преди изтичането на срока. Комисията може да реши да удължи срока, доколкото това е обосновано и пропорционално.

Член 15

Публикуване на решенията

1. Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* обобщено уведомление за решенията, взети по силата на член 5, параграф 2. В обобщеното уведомление се посочва, че копие от решението може да бъде получено на автентичната езикова версия или версии.
2. Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* решенията, взети по силата на член 9, параграфи 1 и 2.

Член 16

Служебна тайна

Без да се засягат членове 7 или 8, държавите членки, техните длъжностни лица и други служители не разкриват информацията, която са придобили при прилагане на настоящия регламент и която е обхваната от задължението за служебна тайна.

Член 17

Защита на личните данни

При обработката на лични данни в рамките на настоящия регламент държавите членки изпълняват своите задачи за целите на настоящия регламент в съответствие с националните закони, подзаконови или административни разпоредби за транспониране на Директива 95/46/ЕО. Във връзка с обработката на лични данни от страна на Комисията съгласно настоящия регламент тя спазва разпоредбите на Регламент (ЕО) № 45/2001.

Член 18

Доклади

На всеки две години Комисията изготвя доклад за прилагането на настоящия регламент и го представя на Европейския парламент и Съвета.

Член 19

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател